

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bibliotheca Scriptorvm Sacri Ordinis Cisterciensis Elogiis Plvrimorvm Maxime Illvstrivm Adornata

Visch, Charles de

Coloniæ Agrippinæ, 1656

Cvrsvs Liberalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38433

remittant, isti iterum ad illos reducant; ve omnibus censatur carere, qui caret aliquo. Claritati eos majoris gratia ad novem Classes redigo, & novem Cursus (I. Liberalem, II. Mathematicum, III. Musicum, IV. Chirosopticum, V. Philosophicum, VI. Theologicum Scholasticum, VII. Moralem Philosophicum, VIII. Moralem Theologicum, & IX. Scripturarium) instituo: & singulos ob oculos pono.

CURSUS
LIBERALIS.

OMnes artes complectitur, quas ingenitas vocamus, omnes Inertias aut Artes malas expugnat; Inter eximias precipue judicantur.

Orthologia. De variâ pronuntiatione litterarum, ubi multis consulis nationibus, multis ætatibus plurima curiosa expenduntur.

Orthographia. De variis figuris litterarum, quæ in Orbe terrarum hodie apud varias nationes sunt in usu.

Polygraphia. De transfiguratione litterarum. & earumdem potestate fecerit. Est Liber tum me necessarius Principibus, & ciphras multas & valde curiosas & securas complectitur.

Steganographia. Est scientia Polygraphiâ nobilior, & ita secretiorem scribendi methodum promovet, ut ubi maxime secretum est, nulla ibi videatur suspicio secreti subesse. Hâc arte, ut de rebus arcanis amicos admoneamus, quâcumque Ciceronis aut alterius Authoris Epistolam ad quemcumque mittimus, intelligimur; illi ad nos aut eandem, aut aliam remittunt, & intelliguntur. Hâc arte ad integrum Senatum unicam Epistolam scribere possumus, in qua singuli diversa, quæ voverimus, exacte capiant, & tamen non se intelligant mutuo.

Mirabilis olim fuit Joannis Trithemij Abbatis in ciphris inveniendis felicitas, & æquè

mira illius ævi ignorantia; condemnatur enim, à multis, à quibus intellectus non fuit. Hoc fuit ætatis ptilcæ ingenium: hoc est nostræ; pauca legere, pauciora intelligere, omnia aut ferè damnare. Ac ante annos viginti strinxi calamum, & Trithemium tutatus, Steganographiam, non jam inertiam nigromanticam, sed ingenuam & liberalem artem esse ostendi. Hanc nunc Apollysin multum auctam exhibeo, & mirabilia arcana in genere literario produco.

Notaria Ars. Quantum distat Notæ à Literis explicat. Pone Notas artificiosas, quibus quis uti possit, uruno solo caractere quâcumque dictionem scribat. Hic scribendi modus adhuc est in usu apud Sinas, quorum omnes facultates & Scientiæ videntur esse Abece-dariæ, & in Regione illa doctissimi, qui melius scribunt aut legunt. Posset ad methodum & regulas reduci hæc facultas, & tunc non deberet contemni. Dum tu alias notas breviores & meliores efformas, meis inventis frueri, & omnia calamo, qui linguâ sit velocior, scribes.

Grammatica Hispanica. Ostendit Hispanorum Idioma frustra hucusque ad Latini leges coactum, aliter doceri debuisse. Multa hic Germanus, Belga, Gallus, Italus, multa alii, unde possint propriæ Linguæ Institutiones reformare.

Grammatica Latina. Hanc scripsi pueris nostris condolens septem aut novem etiam annorum dispendio condemnatis. Puto formam totius Linguæ Latinæ à clari ingenii juvene posse horâ intelligi, & mense additci, si istæ novæ Institutiones admittantur. Puro materiam facilius acquirendam, si etiam arte tradatur.

Hispanus sum, & quia Hispanis scribo Linguam Hispanam Latinæ seu Romanæ anteposui, non ut de alterius utrius excellentiâ & primatu contenderem (de hoc enim alibi) sed, ut ordinem doctrinalem sequutus, eum qui maternam

ternam linguam per regulas & artem didicerit, facilius edoceret Latinam. Hanc nostri pueri, septem, octo, aut etiam novem annis adquirunt, Græcam verò duobus vel tribus mensibus: & cur? an, quia Græcâ est multò difficilior Latina? minimè. Sed quia Latina addicitur priùs, Græca posterius; nam si in verso traderentur ordine, in Græcâ confumerentur anni multi, & in Latinâ menses pauci. Ergo tradatur priùs Lingua materna ex arte & regulis, quam unusquisque addiscere posse videtur una hebdomade: & si hanc semel altè percalleat, poterit quodcumque aliud idioma acquirere uno aut altero mense.

Eloquentia Corruptrix. Hic subscribo Institutiones Linguae priscae, & ostendo illam fuisse pulcherrimam & regularissimam, omnesque exceptiones & irregularitates paulatim irrepsisse, non tam suavioris prolationis studio, quam vulgi ignorantia & protervia.

Metametrika. Sic eam facultatem dici volui, quæ est Metricâ vulgarâ sublimior. In ea varij & multiformes Labyrinthi: in ipso & Regula (quod hucusque à nemine præstitum est) quibus Carmina Regredientia, Resilientia, Decidentia, Ascendentia, Circueuntia; Anabæa; item quibus Proteos, Martes, Soles, &c. contexamus. Est opus omninò rarum, & novum, quod mirum in modum augeri & ornari poterit, si fundamentis positus instatur.

Rhetorica. Multa frigidissima, quæ ex Veteribus desumpta, tradebantur, condemnat, figurâ troposque nostro ævo & moribus coaptat, & brevissimè Oraturos & Concionaturos instituit, ut cum planctu & autoritate eloquantur.

Memoria Ars. Puto Artem memoriæ altera indigere memoria; interim quid alij dixerint & docuerint examino, & methodum commodif-

simam trado, quâ possit juvari memoriæ.

C V R S V S

MATHEMATICVS.

Ego sæpè, & Viri doctissimi mecum, habemus re-creationis loco juniorum Authorum scripta, qui sublimes in Philosophiâ conceptus Mathematicum ignoratione macularunt. Hanc ob rem Philosophum in Mathematicis eminere d' s'idero, & ut possit, omnes Artes, quæ in numero, pondere & mensura consistunt, ad novam methodum & compendium reduco.

Arithmetica. Novis speculationibus ditatur, & brevissimè traditur.

Geometria. Etiam ipsa ad compendium reducitur.

Trigonometria. Non sine novis & plenis ingenio præceptis Triangulos universos resolvit.

Logarithmica. In tres partes dividitur; in primâ Neperiana, in secundâ Uiacquiana, in tertiâ traditur Enarmonica, multò cæteris utilior & præstantior.

Architectura Edilitia. Est Ars curiosa, & Publicæ Rei necessaria. Illam in rectam & obliquam divido. De priori plurimos scripsisse reperio, tamen multa in singulis potuerint poni castigatius; at de posteriore vix ullum. Utraque est valdè utilis & necessaria; quarum, & præcipuè posterioris neglectu, summos in summis Palatijs & Ecclesijs errores committi observamus.

Architectura Militaris. Agit in prima parte de Fortalitijs, & illis effossis tormenta, munitiones, & milites addit, ubi multa quæ eisdem propugnandis aut etiam expugnandis fervient. Et in secunda longam mirabilemque obsidionem Pragensis Civitatis, sine muro, sine milite, sine sulphure pyreo, sine tormentis bellicis prodigiôsè defenlæ, ad rei militaris penitiorum